

[Larsen-Ledet]

Vi kan ikke spænde og der bliver ikke spændt noget totalt sikkerhedsnet ud under alle landbrugere. Det ville der ikke hverken praktisk eller politisk være mulighed for.

Men landbruget har for tiden nogle alvorlige problemer. For det første har mange landmænd en stor gældsbyrde, som er belagt med en langt højere rente, end mange af vore konkurrenter på verdensmarkedet har. Det forslag, vi behandler i dag, vil i nogen grad afbøde virkningen af det høje renteniveau, som mange danske landmænd har og vil have i en længere årrække.

Et andet alvorligt problem, som landbruget i øjeblikket er ude for – og det er ikke noget, som Folketinget kan gøre noget ved – er priserne på vores landbrugsprodukter, som især er forandret af, at der er overproduktion af landbrugsvarer i den vestlige verden. Her er det jo landbrugets ansvar, hvad man gør – om man vil sætte stærkt på kvalitetsbetonede, højt forædlede varer og mener, at det kan være en af vejene.

I den forbindelse kan der også være grund til at gøre opmærksom på nye produktioner, på nicher, på økologisk landbrug. Jeg har i forgårs set nogle tyske tilbudspriser på dansk økologisk ost, som var dobbelt så høje som for den traditionelle ost. Hvorfor ikke også udnytte de muligheder?

Vi har nu forslag på bordet, som Folketinget skal tage stilling til, og som der er lagt op til forhandling om. Allerede på nuværende tidspunkt under debatten her kan man i hvert fald med glæde konstatere den åbning, der har været fra forskellige politiske partiers side. Det er efter min opfattelse virkelig positivt og konstruktivt, at vi får den debat til at forløbe på en sådan måde, at det ikke er de skarpe modsætningsforhold, der kommer til at præge debatten, men et ønske om, at vi kan prøve på at finde hinanden så bredt som muligt for at få en løsning på bordet.

Vi er ikke fra radikal side utilfredse med den indflydelse, vi har haft på forslaget. Vi noterer med glæde 900-timers-reglen. Det er specielt vigtigt for de deltidslandmænd, der bygger et landbrug op, og som ikke har kapitalgrundlag nok til at starte på et bæredygtigt landbrug. Det er glimrende, at de er med.

Vi er også tilfredse med, at ordningen omfatter mindre landbrug med hovederhverv ved landbruget, og at al tinglyst gæld inden for 70

pct.s lånegrænsen kan refinansieres, hvis forudsætningerne i øvrigt opfyldes, samt udsættelsen af terminsbetalingerne og gældssanereringen.

Jeg håber, at landbruget vil opfatte forslaget som et politisk signal om, at Folketinget er interesseret i, at landbruget ikke knækker halsen i den krise, som erhvervet er ude i. Jeg håber, at initiativ og foretagsomhed vil præge landbruget fremover.

Det er beklageligt, at den nye vismand, Arne Larsen, betegner refinansieringsforslaget som socialhjælp til landbruget. Sagen er jo reelt den, at vi har en højere rente for mange af vore landbrug end vore konkurrenter, og politisk kan man vel sige uden at være polemisk, at der i det danske Folketing virkelig var en interesse for, at vi havde et renteniveau, som kunne tiltrække udenlandsk kapital. Derfor synes jeg, at det er barsk tale at kalde den rentereduktion til landbruget, der er tale om her, for socialhjælp. Jeg synes ikke, vi kan forsvare at kræve af danske landmænd, at de skal være lige så meget dygtigere, som den danske rente er højere end konkurrenternes.

Endelig fremgår det også tydeligt af forslaget, at ikke alle landbrugere kan blive bragt på ret køl, desværre.

I den skriftlige fremsættelse af lovforslaget omtaler landbrugsministeren kommissoriet til Bernsteinudvalgets anden rapport, som skal komme til efteråret, og som skal indgå i drøftelsen i den nye samling.

Vi er enige i, at finansieringsforslaget skal gøres færdigt nu. Vi er enige i, at landbrugsloven bør liberaliseres, og at der bør være lettere adgang til at købe landbrug. Vi er enige i, at forpagtningsforhold og ejerformer bør indgå i drøftelserne til efteråret.

Men vi vil alligevel gerne minde om en undersøgelse blandt Danske Husmandsforeningers regnskabsførende landmænd, som viser den økonomiske variation i regnskaberne. Her udgør driftsledereffekten 65 pct., og størrelses-effekten i landbruget udgør kun 15 pct., og så er der forskellige ting, der udgør de resterende 20 pct.

Derfor bør vi ikke stirre os blinde på stordriften. Vi har en samfundsmæssig interesse i, at der fortsat er liv på landet. Vi har interesse i at kunne opretholde så mange skoler og forretninger og håndværkere som muligt. Vi har et kulturmønster, som nødig skulle gå til grunde. I